

İKV BİLGİ NOTU

AVRUPA KOMİSYONU SCHENGEN ALANI'NDA YENİ YÖNETİŞİM MODELİ OLUŞTURUYOR

Zafer Can Dartan, İKV Uzman Yardımcısı

Avrupa Komisyonu tarafından 2021 yılında açıklanan Schengen Stratejisi'nin ardından hazırlanan ilk Schengen Durum Raporu, 24 Mayıs 2022 tarihinde, kamuoyuyla paylaşıldı. Bu raporla Komisyon, mevcut durumu ortaya koyarak, 2023 yılı için önceliklerini belirliyor ve yılın sonunda kaydedilen ilerlemeyi tespit ederek Schengen yönetişimini güçlendirmeyi amaçlıyor.

Raporda Yer Alan Öncelikler

Schengen Durumu Raporu, Schengen'in işleyişinin düzenli olarak kontrol edilmesi ve Üye Devletler arasında ortak sorumluluk altında uygun tedbirlerin alınması ve olası sorunların erkenden tespit edilmesi için büyük önem taşıyor. Schengen Durumu Raporu, AP Üyeleri ve AB içişleri bakanlarının 2 Haziran 2022 tarihinde Schengen Forumu'nda yaptığı ve 10 Haziran 2022 tarihinde Schengen Konseyi'nde yapacakları tartışmalar için temel teşkil ediyor.

Bu süreç, Schengen Alanı'nın işleyişinin izlenmesi ve gerekli tedbirlerin alınması için ilgili tüm aktörlerin katılımını arttıran yeni Schengen yönetişiminin bir parçası olarak karşımıza çıkıyor. Komisyonun, Haziran 2021'de önerdiği ve Konsey tarafından kabul edilen yeni "Schengen Değerlendirme ve İzleme Mekanizması'nın", yeni Schengen yönetişim modelinde önemli bir rol oynaması planlanıyor. Bu mekanizma ise Schengen kurallarının Schengen üyesi ülkeler tarafından etkili, tutarlı, zamanında ve şeffaf bir şekilde uygulanmasını sağlamayı ve aynı zamanda bu ülkeler arasında karşılıklı güveni korumayı amaçlıyor.

Raporda, 2022-2023 yılları için hem ulusal hem de Avrupa düzeyinde ele alınması gereken öncelikli eylemler şu şekilde sıralanıyor:¹

- Dış sınır yönetiminin güçlendirilmesi,
- İç sınır kontrollerinin sınırlı bir süre için sürdürülmesi ve gerektiği takdirde tedbirlerle birlikte son çare olarak uygulanması,

¹ European Commission, "State of Schengen: Commission sets new priorities and new governance model", COM(2022) 301 final/2 , 24.05.2022, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_3213

- AB içinde artırılmış polis iş birliğiyle iç güvenliğin güçlendirilmesi planlanıyor.

Bu hedeflere ulaşmak için de aşağıda yer alan öncelikli eylemlerin hızlı bir şekilde uygulanması gerekiyor:

- Avrupa Entegre Sınır Yönetimi için çok yıllık stratejik politikaların benimsenmesi ve uygulanması,
- Tüm yolcuların dış sınırlarda sistematik olarak kontrol edilmesinin sağlanması,
- 2023 yılına kadar sınır yönetimi için yeni bilgi teknolojisi ve iş birliğinin zamanında uygulanması,
- Yeni Schengen Değerlendirme ve İzleme Mekanizması'nın uygulanması,
- Frontex ve Europol yetkilerinin tam olarak uygulanmasının sağlanması,
- Ulusal geri dönüş sistemlerinin geliştirilmesi,
- Mevcut sınır ötesi polis iş birliği araçlarının tam olarak kullanılması,
- Uzun süredir devam eden tüm iç sınır kontrollerinin kaldırılması ve Schengen Sınır Kodu'nun kabul edilmesi.

Mevzuat çerçevesini iyileştirmeye yönelik bir diğer önemli öncelik de Komisyon tarafından öne sürülen tekliflerin hızla benimsenmesinden geçiyor:

- Schengen Sınır Kodu'nda değişikliklerin yapılması,
- Polis iş birliği önerilerinin artırılması, hedeflere ulaşmada önem arz ediyor.

Raporda, Schengen Alanı'nın tamamlanmasının önemi hatırlatılıyor. Bunun için de Konsey'e, Hırvatistan'ın tüm kriterleri yerine getirdiğini göz önünde bulundurması ve Romanya ve Bulgaristan'ın da Schengen Alanı'na katılma taleplerini kabul etmesi konusunda çağrıda bulunuluyor. Aynı durum Schengen değerlendirme sürecini başarıyla tamamladıktan sonra, GKRY için de geçerli olacak.

Raporda ayrıca, hâlihazırda dış sınır yönetimi, polis iş birliği, geri dönüş, Schengen Bilgi Sistemi, vize politikaları ve veri koruma gibi konuları kapsayan Schengen değerlendirmeleri de sunuluyor. Bu değerlendirmeler sonucunda ortaya çıkan öncelikler, alınacak tedbirler için bir yol haritası görevi görüyor.

Son yıllarda yapılan değerlendirmelere bakıldığında, Üye Devletler, Schengen kurallarını yeterince uyguladığı ortaya çıkıyor. Ancak yine de iyileştirme yapılması gereken bazı alanlar bulunmakta ve özellikle geri dönüş ve Schengen Bilgi Sistemi alanlarında ilave çabalara ihtiyaç duyuluyor.

Schengen Durumu Raporu aynı zamanda sınır kontrolü, arama ve kurtarma, risk analizi, AB ve uluslararası iş birliği, temel haklar, araştırma, yenilikçilik, eğitim ve öğretim gibi entegre sınır yönetiminin ana unsurlarını belirlemede önemli bir rol oynayacak.